

Saamelaiskäräjät erotti hallintopäällikkö Juha Guttormin

ROVANIEMI. Saamelaiskäräjät on erottanut hallintopäällikkönsä. Saamelaiskäräjien kokous päätti keskiviikkona yksimielisesti irtisanoa hallintopäällikkö **Juha Guttormin** virastaan. Päätökseen jätettiin yksi eriävä mielipide.

Saamelaiskäräjien mukaan päätöksen perustelut ovat salaisia julkisuuslain nojalla, eivätkä käräjät aio tiedottaa erottamisen syistä tarkemmin. Guttormin sijaisena toimii toistaiseksi saamelaiskäräjien sosiaali- ja terveys sihteeri Pia Ruotsala.

Hallintopäällikön virkasuhde päättyy kuuden kuukauden irtisanomisajan jälkeen. **STT**

Rovakaira päättää ydinvoimasta myöhemmin

ROVANIEMI. Päätös Rovakaira Tuotanto Oy:n lähemisestä mukaan Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen siirtyy lokakuun loppuun.

Asiasta oli tarkoitus päättää keskiviikkona Ounastähti kehittämiskuntayhtymän hallituksen kokouksessa, mutta hallitus päätti olla ottamatta asiaan kantaa. Kannanottaminen ja lopullinen päätös siirtyvät yhtymäkokoukseen, joka pidetään 30. lokakuuta.

Kuntayhtymä omistaa Rovakaira Tuotanto Oy:n. Kuntayhtymässä Rovaniemen omistus on 42,33 prosenttia, Kittilän 30,37 prosenttia ja Sodankylän 27,3 prosenttia. Kittilä ja Sodankylä ovat jo sanoneet hankkeelle kyllä, mutta se ei vielä riitä vaadittuun 2/3-enemmistöön.

Öljypurkistakin voi saada matkailutuloa yritykselle

Selvitys: Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset tutkitaan Kemissä.

Matti Nikkilä

Kemin matkailun aluetaloudellisten vaikutuksista tehdään selvitys. Kemin matkailu tilaa selvityksen Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutilta (MTI).

Vastaava työ tehtiin viime talven aikana 12 muusta Lapin kunnasta. Tänä vuonna ilmestyneessä selvityksessä ei ollut mukana yhtään Meri-Lapin kuntaa. Ne eivät lähteneet mukaan hankkeeseen, jossa tutkimus tehtiin.

– Nyt meillä on kokemusta tällaisen selvityksen tekemisestä, ja toivottavasti Kemille saadaan tehtyä tarkemmat tulokset, sanoo selvityksen tekijä, suunnittelija **Pasi Satokangas**.

Selvityksen tekemiseen kuuluu tietysti tilastoaineistoa, mutta siihen kuuluu myös kysely, joka aiotaan lähettää yli 300 yritykselle. Ne toimivat neljällä toimialalla.

– Ei ole olemassa toimialaluokitusta ”matkailu”. Se vaikuttaa hyvin moneen alaan, MTI:n kehityspäällikkö **Eila Linna** toteaa.

KEMIN matkailun toimitusjohtaja **Susanna Koutonen**, MTI:n projektipäällikkö **Sari Peltoniemi**, Linna ja Satokangas kuvailevat matkailun moninaisuutta.

– Matkailun merkitystä ei ymmärretä. Sen tuoma tulo Suomelle merkitsee Suomelle enemmän kuin maa- ja metsätalous tai pankkisektori. Se on 66 kertaa suurempi kuin peliala, Koutonen kertoo Matkailun edistämiskeskuksen tilastoja.

Syy, minkä vuoksi matkailun merkitystä ei ymmärretä, on alan pirstaloituminen. Sama näkyy myös kyselyssä.

Matti Ala-aho Kemin City Motorista esittelee matkailijan ensiapua. Kaukaa tulleen vieraan ostama öljypurkkikin on matkailutuloa.

Vähittäiskaupassakaan kaikkea asiointia ei välttämättä ymmärretä matkailun tuomaksi.

Koutonen antaa esimerkin Oulusta, missä myös automoninaisuutta.

” Matkailun tuoma tulo Suomelle merkitsee enemmän kuin maa- ja metsätalous tai pankkisektori.

Susanna Koutonen, Kemin matkailun toimitusjohtaja

korjaamot saavat matkailutuloa, kun vaikkapa Norjalaiset käyttävät hyväkseen suomalaisia merkkihuoltoja. Kemiläisessä City Motorissakin matkailutuloa on jonkin verran. Heillä kyse on lähinnä autoilijan ensiavusta ongelmatilanteessa.

– Huoltoon meillä ei pääse samana päivänä jonojen vuoksi. Turisteille on myyty tarvikkeita. Huollot ovat lähinnä renkaan paikkausta ja lampun vaihtoa, **Matti Ala-aho** City Motorista sanoo.

MTI:N talvella julkaistussa selvityksessä oli Satokankaan mukaan mielenkiini-

toista löytää kuntia, joissa matkailun kokonaistulo lähestyi 50 prosenttia kunnan kaikista tuloista. Kemissä tällainen löydös tuskin on mahdollinen.

– Kaupungeissa paikalliskysyntä on jo luonnollisesti isompi. Matkailun tuotto jää todennäköisesti murto-osiin teollisuuden tuotoista.

Koutonen löytää teollisuuden ja matkailun rajapinnan uuden, nousevan alan: teollisuusmatkailun. Teollisuuden vieraat ajoittavat vierailunsa usein sellaiseen aikaan, että myös vierailu Lumilinnassa tai Sammolla on mahdollinen.

Mikä?

Selvitys

Matkailun aluetaloudellisia vaikutuksia selvitetään loppuvuonna.

Yli 300 yrittäjää saa todennäköisesti jo ensi viikolla lyhyen kyselyn.

Vastauksia toivotaan mahdollisimman kattavasti. Sekin on hyödyllinen tieto, jos matkailulla ei ole vaikutusta.

Matkailutuloja löytyy ylittävistä lähteistä.

Sixten Korkman vaatii yhteisvaluutan uudistamista

Talous: Möreä mies Oulusta pisti pohtimaan euron olemusta.

STT, Antti Autio

Professori **Sixten Korkman** kertoo saaneensa sytykkeen tuoreelle kirjalleen jo vuonna 1999 Oulussa pidetyssä yleisötilaisuudessa. Möreä-ääninen mies kysyi, miten eurosta pääsee pois.

– En osannut oikein vastata,

Korkman tunnustaa.

Hän toimi tuolloin EU:n ministerineuvoston sihteeristön talousosaston pääjohtajana. Tehtävänä oli euron valmistelu.

Uudessa kirjassaan Euro – valuutta vailla valtiota Korkman arvioi, ettei Euroopan valuuttaunioni ollut hyvä idea ainakaan siinä muodossa kuin se toteutettiin. Hän ei kuitenkaan kannata eurosta luopumista, vaan sen viat on korjattava.

– Rahaliitto on saatava toimimaan.

Euroopan valuuttaunioni Emu aloitti toimintansa vuonna

1999. Käteisvaluuttana euro otettiin käyttöön vuonna 2002.

Rahaliiton ensimmäinen vuosikymmen sujui hyvin, mutta sitten törmättiin odottamattomiin ongelmiin. Korkmanin mukaan euro oli institutionaalisesti kyvytön kohtaan valtioiden velkakriisiä. Euron pohja on liian ohut Saksan ja Ranskan erimielisyyksien vuoksi.

Korkman on sitä mieltä, että yksi keinoista korjata tilanne on pankkiunionin rakentaminen. Omistajien ja velkojien pitää kantaa päätöksistään vastuuta. Markkinakurin täy-

ty kannustaa luotonantajia ja -ottajia suhtautumaan vakavasti maksukyvyttömyyden ja luottotappioiden riskiin.

– Jos vaaditaan sijoittajavastuuta, vaaditaan pankkiunionia.

EURON VAHVUUTTA suhteessa dollariin on pidetty usein synnä euroalueen vaisuun talouskehitykseen. Korkman näkee kuitenkin, että ongelmana on pikemminkin dollarin heikkous.

– Amerikkalaiset pystyvät tyrimään vielä enemmän kuin me.

Korkman ei kannata Yh-

dysvaltain kaltaisen Euroopan liittovaltion rakentamista. Hänen mukaansa yhteisvaluutta pitää välttää tai rajoittaa. Yhteisvaluuttaisuutta edesauttaisivat esimerkiksi euroalueen yhteiset joukkovelkakirjalainat eli eurobondit. Kriisitilanteissa periaatteiden pitää kuitenkin olla joustavia.

Vallan ja vastuun sitominen tiukasti yhteen on Korkmanin kirjan keskeisiä teemoja. Suomen hallitus ja eduskunta vastaavat budjetista kansalaisille. Budjettivaltaa ei pidä siirtää Brysseliin, sillä se erottaa vallan ja vastuun toisistaan.

Kuka?

Sixten Korkman

Valtiotieteiden tohtori Sixten Korkman on Suomen näkyvimpiä ekonomisteja. **Korkman** on toiminut viime vuodesta lähtien professorina Aalto-yliopistossa. Hänen toimikautensa jatkuu vuoteen 2015. **Keskiviikkona** julkaistun kirjan Euro – Valuutta vailla valtiota on kustantanut Taloustieto.